Csütörtök. 24. Szám. Márczius 24-kén, 1859.

Megjelenik e lap minden Vasárnap és Csütörtökön. Előfizetési minden czikk postabérvitatalmi, a lapok kiadó hivatalához czímendő levelekben. Ára évnegyedre 3 ft 15 kr, félévre 6 ft 30 kr, évre 12 ft 60 kr ut pénzben.

A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőhöz utasitandók.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

Hirdetések minden négy hasábos egy sor után 7 kr. czímbélyeg-nek; folytonos hirdetésekből illő jár elengedtetik. Mindenik hirdetésre 30 ujkr bélyegdij előre beküldendő.

A lap anyagi ügyeit érdeklő: u. m. előfizetési, hirdetési, reclamatiok stb. a kiadó-hivatalhoz utasitandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS: A Szentgyörgytanczkban, a Kendeffi házban, 487. szám alatt.

(NEGYEDIK ÉVI FOLYAM.)

KIADÓ-HIVATAL: A Középiztesában, STEIN könyvkereskedésben.

Előfizetési felhivás

a „Kolozsvári Közlöny" april — juniusi folyamára.

Tisztelt évnegyedes előfizetőinket, s azokat, kik kebelbeli időszaki irodalmunk fenntartásához még csatlakozni kivánnak, fölkérjük hogy lapjainkat további részvétökkel is megtisztelni szives kedjenek.

A „Kolozsvári Közlöny" előfizetési ára:

Évnegyedre három ezüst forint (3 ft 15 kr uj pénzben.

Az előfizetési pénz magány vagy postauton lapunk kiadóhivatalához Stein János könyvkereskedésébe utasitandó.

(D) **Szemle.** Márcz. 20-kán. — Azon hír, hogy Angol- és Poroszhon Ausztria elébe békeföltételeket akarnak szabni, a békebarátai előtt örvendetesnek tetszett; ok nagy vélkedettek, hogy ha bár Ausztria kimondta jogosultságát a különszerződésekhez, s szilárdan nyilatkozott annnak fenntartása mellett; de ha az angol s német diplomatia ellene nyilatkozand ezen elhatározásban; akkor Ausztria engedni kénytelen lesz, nem kezdhetvén isolált állásában oly harczot, melynek kimenetele bizonytalan.

E föltétel alaposságát nem lehet ugyan tagadni akkor, ha Ausztria magát minden önérzetet megtagadó; s Ausztria mérsékelt politikájában ösidőtől fogva ismerhettük a kilkörülmények irányában engedekenységet és a viszonyokkali engedkevkiséget most azonban az ily napoknként mind inkább feszül, mig elvégre senki le nem eresztheti a nélkül, hogy el ne pattanjon.

Piemontba oly jelentőkeny száma tolult már is az olasz forradalmi elemnek, hogy azt csata nélkül, s vesztett reményekkel szétboszátani alig lehet; a diplomatia alig ha már is nem késett kibékitő lépésivel; a forradalmilag felizgatott, s vérmes reményekre fölhevitett tömegek nem szokták tűrni a diplomatia fékét; s rövid időn Europa azon alternativába jöhet, hogy vagy Piemontot a francia befolyás alatt fölépni engedze, vagy pedig lássa Szárdinia királyát, a mint atyja példáját követve kétségbeesetten dobja magát egy általános olasz forradalom élére, hol ekkor már Mazzini s társai, a mint kijelentték, az ő oldala mellett lesznek teljes befolyásukkal. A piemonti kormány a mint a „Wanderer" idei 61-dik számban előadja, a legmerészebb erőfeszitést teszi, s minden eszközt felhasznál, hogy magát erősbítse. elannyira, hogy többi handita fonókrnk most kegyelmet akar majd, kik ugyan a harczi ydeaktól alá összegyűltek,—ezek nem sajátképpeni rablók, hanem majd mind katonai szökevények, kik apró a nagyobb csiny miatt a büntetés elől szabad bérczeken lappangva törvényen kivüli életet élnek, s felesen vannak Szárdinia szigetén. A fonnélbe lap szerint Hlou egy ujtat Szocset Nagyherczegnek, hogy a politikai szökevények csatlakozásával Piemont mérczinus végére 120,000 fegyverest látand zászlói alatt.

Ha ezen hir valósulni talál, kérhetjük: ha valljon ekkora fellázasztott csoportot képes lesz-e egy porosz vagy angol békeszó szétrebbenni, vagy kilczgiteni annyi biztatassal, hogy Ausztriának Párma s Modena irányában szerződési reviódeáltatni fogunk?

Már Básta kimondá egykor 1600-ban az erdélyi rendeknek, miszerint: „könnyü a harcz furiáit szétbocsátani, de aztán a békre korlátai közé visszaszoritani vérontás nélkül lehetlen." — Ezen jelleme a kedélyek izgultságának azóta nem változott; Garribaldi, Ulloa, hősei a Roma s Ausztria ellen intézett 1848-diki forradalomnak, nyilván tobozanak Ausztria szomszédságában, képzelhetjük-e valóban egy zászlóikra a modenai s pármai kötések revisiója lenne felíra?

Ugy hiszszük, hogy ezen egész Európát fenyegető kérdésekben a békecongressusok szerepe a végénél jár; s itt már ma-holnap csak „litis intermediaiis compositio" válik lehetségessé.

A franczia császár oly biztatásokat engedett ezen olasz izgalomnak, mely után azon dilemmába esett, hogy vagy az olasz kérdés élére álljon, Anglia stb. akaratja ellen is; vagy ezen reá néző hatáskört a forradalmároknak engedje át, hol már aztán Mazzini mellett a Louis Illame vagy Ledru Rollin szerepe is megfér, a hol az olasz honnák s a znbonyosok rémképe fenyegethetik dynastiáját!

Ha Európa Ausztria elleni rámkorában elnézte Bellona vérebeinek felusztitatását: aligha kétreczekbe zárhatja azokat, mielőtt a hadban elveszettek hullával jól lakozhatnának.

Nagy ugy más mégis, s ha a béke mivett nyakra-fóre nem sikerülnek, a háboru Ausztriára nézve kenytelenségből válland, miután Ausztria erőt érez magában, s nagyhatalmi állása is megkivánja, hogy méltóságát sértő kibékülést alá ne irjon. Russell és Palmerston lordok egyesüléséből reménylik, hogy a mostani tory miniszterium megbuktatásával egy harcziasb lépend az angol hatalom élére, s ez igen aggódtalja is a béke barátait, s azonban a bécsi lapok lehetlennek tartják azt, hogy Angolhon egy válság esetében Franczióországtal tartson, bár minő párt álljon ott a kormány élére; nézetok szerint Frankhon s Anglia közt ha lehet is időszaki szövetség, de a nemzeti ellentét hagyományként maradott rájok, s Angliának, mely tengeri hatalmát Franczióországtól féltheti, mindig szüksége van Ausztria mint egyik legnagyobb szárazföldi hatalom szövetségére.

Ezen vélemény történelmileg alapos; azonban emberek s nemzetek terentik a történet ujabb-ujabb fejleményeit, s minden hatalom csak önmagában, s a világpolitikai fordulatok eszélyes fölhasználásban bizhatik. A legutolsó moniteuri czikk, mely sülyát a német hatalmasságok megnyugtatására kizárólag fekteti, az Angol s Poroszhon irányabani hallgatásával sejteti, hogy ezen részről lényeges akadályok nem gördültetnek elébe, s feltünő hogy ezen utolsó hivatalos czikkben békés kiegyenlités reményérő nincsen szó, a mi az eddigiekből nem hiányzott; ezalatt azonban az ajtóbb német tartományok közöt többen bekésülnek Ausztria mellett, fenyegetve látván a német nemzetséget, s jelesen a münchenl lapok egy dalt közölnek, mely Ausztriát föllépésre akarja felkeseiteni.

KÖYVISMERTETÉS

„A Rajongók, történeti regény, irta Kemény Zsigmond." Négy kötet. Kiadja Pfeifer Ferdinánd Pesten. 1858.

(D.) Számos ok által érezzük ösztönözve magunkat a fennczimzett regényt olvasóinkkal, habár lapunk szükségtelnek képest czak áttutóing is, megismertetni, részint mert ezen regényt egy oly iró szorgalmas gyámolitottsége, ki a romantika terén iroink között a legmélyebb alapuggsagal munkálkodik, részint mert a szombatosok éppen kedves Erdélynk egyik tikos vallásos secktjaiveszek a legujabb idők, s az irói is, ki ezen regényesen fanatikus felekezet életéből egy kifejező képet előállitott. közvetlenul Erdely honfia.

A „rajongók" szóvege 1638-ból van meritve, a mi összefoglaló kapcsát azon korszak két kiemelkedett jelleme képezi; Pécsi Simon egykor Bethlen Gábor korlátnoka, ki eredetileg egy pécsi szücs fia volt, de fényes talentuma, mellénegen kitűnő Erdély magas pontja a maradta emelék, azonban mint minden szerencse fia, később politikai uldózést szenvedet, de buntetlensége által csakugyan megtarthatta szép vagyonot, s a regényben már mint magányozó él mivelt izlése által bérendezett fényes birtokaiban szent énekek dallásával s csillagjóstalui tollve-idejét, az iró allitása szerint egyetlen leánya, a junóiag szép Deborah körében.

Kassai István Bethlenter s testfiág Rákóczi György korlátnoka, egy „erszényktő" fia, ki szintén élés esze s furfangossága emelé fölpolczra, hol részint zsugori uzsoráskodás, részint porkolésedés által sok pénzt s birtokot gyüjtött össze, Pécsi antagonistaja, kinek elensége hajlamát gyülöletté emeli egy családi körülmény. Ugyanis Pécsi még korlátnok korban kegyébe vesz egy Kassai Elemér nevu dérk fiatalt a Bethlen G. praetorianusai közé elhelyezve, lesnya kezével számit a szép reménynyi ifjara, kit azonban mint rokonát, Kassai hává fogadván, a fondor magyhatya iránti gyülöletből leányát Pécsi az ifjutól elvonni igyekezik, mely esemény a két hajt közti gyülöletet csak inkább fokozza, s az alásás Kassai István részéről Pécsi ellen azonnal kezdetet veszi. Sejtik ugyanis a czimbeln korlátnok, hogy Pécsi titkon a szombatosok felekezetével tart, a thyatirai és szardisi angyaloktól (igy nevezik magokat az udvarhelyi s kézivizsárhelyi szombatosok papjai) gyakran látogatatik, első dolga Kassainak fölelevenitení a szombatosok ellen fennálló büntető törvényt, mely e vallás gyakorlatát nota buntetés alatt tiltotta; a törvény preses alatt nagy vihar kelt, s ugyan ki bírhatnám tik, s a nép ingerültsége tárgyat tal: Pécsi mint titkos szombatos személyeben. Éppen Debora, egy szerencsétlen agg nőt, a mindennem kivégzett Geszti Andras nőét, mint nagynénjét látogatta meg fejérruhát viselő magányban, mindán a szerencsétlen nő a nagy szivszenvedés ölpüttsége közt végórát fekudte korágyában; mindén a lány nénje szobájából távozni akar, s eldöntött szándéka megtorolja a szombatosokat s rút gorombaságokkal illeti, de azon perczben Elemér segélyre rohan, kinek jobb keze párbaban kapott sebi miatt felkötve van, s a miatt csak balkezet forgathatja kardjat, mely helyzet se kecsesnek, se imponálnak nem tünt fel, s a nénje duhét ha korlátolta is, de le nem fegyverkeztette; csakhamar azonban oda erkezik a fiatal Gyulai Ferencz udvari kamarás, ki tóvával oda ugratva arisztocratikus könnyüséggel, lovagostorával szétriasztja a népet, a mint az iró jellemzőleg kifejezi: „selyem ostorával tekczé a ronda vadállatokat, és azok reszkettek szeme előtt, mig az Elemér kardja élét fityméltak." Deborah szivébe ezen arisztocratikus tekintély mély benyomást tesz. A holgyet Gyulai atyai tókonátor, Miklóshoz kiséri, hol a holgy a perez hatalmát által meghatva, nagy szivkuzdelmen agyt át; mig végre lelke elfogadja atyja szándokait Elemér ellenében, s a fiatallól nyert emlékeket, a hiuság által elszédited holgy letépve kebleről, kidobja az ablakon.

Elemér visszavonul Pécsi házától, Gyulai gyakoribb lesz, de Deborah iránt mindig udvarias, bensőség nélkul, miáltal a leány erdeltetik, obajtja a haiatt meghódítani, hogy azután büszken megvethesse. Az unokacs megveszik miatt saját méltóságát sérive erzett Kassai István, Pécsi meghbutusára tór s eszközeit is megkapja, a szardisi angyal Laczkó István szemlyében. Ez egy fanatikus szombatos, kinek igen mivelt jó neje a két ki gyermeke van, a fondor Kassai azonban fölfedezi, hogy ő szokevény jobbágy fia Rápolt(ó); azonnal megvetott a deserta sessiót, s Laczkót, ki valóban lagsaka Pista, elfogatja s az ördöglap tömlöczöteti, a szerencsétlent azzal rémitven el, hogy robot tételre szoritja deres által sat. A szardisi angyal gyöngéd nejere gondolva, ezaközze lesz Kassainak, hogy a benne bizó Pécsi a szombatosok melletti mivelődésére felépesre kényszeriinse, egy kóriratot fogalmaz is Pécsi nevében, miután Pécsi beleegyezett, hogy Mélyfalvi birtokban a szombatosok összegyűjenek, hol ő is illetve vallás gyakorlásáról Pécsi lebeszélni szándékozott. A kóriratban Laczkó nem tudott Pécsi árulója lenni, az szélbben volt fogalmazva mint Kassai remélte, mind a mellett Laczkó bünöbeta miatt megörült.

Balásfalvára összegyűnek a szombatosok, Kassai a bünettesek ellen kacinal erőfőt titkon intézkedik; Elemér, ki a Kassai titoknokától a szándékról értesul, Balásfalvára siet Pécsi megmentení. A szombatosok az udvari templomba voltak összegyűlve, s a szardisi angyal örjultan megjelenve értesüti őket, hogy mindenfelől katonaság tart Balásfalvának; ugyanakkor tálál beljenő Elemér kapitányi egyenruhájában, a fanatikus nép megrohanja őt, a Pécsi védelme daczára lekonczolja. Katonaság érkezik, a szombatosokat elfogják, Pécsit vason vissz Fejérvárra, elfogatjuk osakhamar mindnyájunkat, de életét meghagyják; a fiatal Rákóczi György arája Báthori Zsófia Pécsi andrásfalvi uradalmát Gyulainak adományoztatja, azon feltétel alatt, hogy Deborát elvegye, éppen akkor, midőn Gyulai a szardisi angyal neje által van meghatva, kit a fejedelmi udvarban mint a fejedelemnő védelmezett kegyenczét álszerepben mint leányt ismert volt meg, és igy a hiu Deborát s az udvarocz Gyulai egy illetékes hidegy házasságot kötnek.

A szombatosok birtokukat vesztik, de fejőket nem, (ez nem álllhat a székelyekre nézve, kik birtokukat notán nem vesztették.)

Ezek a mi szivegének fölös momentumai; azonban a megható tragikai oldalát e regényben leginkább a szardisi angyal s neje sorsa képezi; Kiára a szardisi angyal neje egy kedves, szemszépes, s Rákóczinak s Zsófia herczegnő bánásmódja a szerencsétlen szombatosó iránytan meghagyó, szivet érdeklő. Azt hisszük ez a két szerep s a szöveltenebbül arra haló esemenyek képezik a mi legszebb vonásait; mig egyszersmind egy szép elvi s van itt kimondva, hogy a törvénynek nem szabad oly kötelességet erőszakolni az emberre, a min mivelteségőnél fogva felülemelkedett, mig saját terén sokkal hasznosabb szolgálatokat tenni képes.

A fennebbi regény kidolgozását, tömöttségét s hiven vitt jellemzését tekintve, mi azt az európai regényrodalom magas szinvonalán állónak tekintjük, midőn egyszersmind általában b. Kemény irmodorában egy felülnő eredetiséget látunk.

A ki Kemény regényét teljesleg felfogni akarja, annak nem az árzó, az elfogadó, hanem a szemlélődő, a szerencsétlen szemponjiba kell magát áttennie; báró Kemény iratban, nem a játszó személy fejezi ki magát, az iró azon öntudatlanszerű felfogása által, mit Plató a kütöb tulsó oldalán szemlélő bálványt, s miáltal ók magokat leirott alakjaik helyzetébe, örömébe, fajdalmába beleérezik; Kemény mint iró rsülve a szivro, s a vizgáló ész honczmunkáin, s a szerencsétlen szemponjiba kell magát áttennie; báró Kemény iratban, nem a játszó személy fejezi ki magát, az iró azon öntudatlanszerű felfogása által, mit Plató a kütöb tulsó oldalán szemlélő bálványt, s miáltal ók magokat leirott alakjaik helyzetébe, örömébe, fajdalmába beleérezik; Kemény mint iró rsülve a szivro, s a vizgáló ész honczmunkáin, s a szerencsétlen szemponjiba

Igazitás. Lapunk 23-dik számában, az első lap 4-dik hasáb 22-ik sora, helyett: „a kit ex ál", „S mig azt az felelőjük, hogy az erdélyi tömlöczben a bizottsági törvénykezésnek ezen erő is aránylag növekszik," ezen sor kimaradott: „ennyi szerencsétlenkedtnek a dolog megfordítva él. Ott ugyanis," stb.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fondatia pentru Scoala - Biblioteca Centrala Universitara Cluj-Napoca

A cs. k. megerősítettérdelyi kölcsönös jég- és tűzkárbemenő-társulat folyó évi márczius 13-kán tartott közgyűlésen elértjeszlett igazgatósági jelentés az 1858-dik évi ügylet eredményéről.

Mai napon a bazai társulatunk életének 15-dik, utjáh szérvezetének pedig 8-dik évfordulatát ünnepeljük oly czélból, hogy müveszti organumai számot adjanak a folyó évben alkalmazott eljárásokról, s egyszersmind tudjuczok magunkat vilatlatok közhasznosságának több oldalúvá tétele iránt, mint, nagy hiszem, e társulattól, melynek kitüzött czélja a torlevése a közönkbeli elvhalhatlan kapcsolatban áll, mindenkinek szükséges, s hasznos igényelnie.

Társulatunk jégkármentesi ügylatága a folyt évben 1884 tagot számlát 849,026 ft 5 kr biztositott értéki összeggel; s habár a tagok száma 110-ed szaporodott, mindamellett a biztositott értékösszége 38 ezer forinttal szálott alább az azelőtti évinél, minek oka ott keresendő, hogy a multi évben az tavaszán az ösztl vétsége igen csekély reménytl mutatva, a termenyek ezen czélhoz, mely a biztositási összegnek legtetemesebb részét szokta képezni, részint merőben kimaradt, részint a bejelentések is aránylag csekély összegeszben történtek. Ezen ügylatág bevétele az előbbi évhez viszonyitva 3045 ft kr az díjmarasztványon, s 4806 frt 16 kr tartalékökén kivül, 23,273 frt 50 kr igy összesen 37,125 ft 16 kr tesz conv. p. p., mely az azelőtti évi összegel 6077 ft 41 krral haladta meg. Jégkárt 18 tag szenvedett, kiknek kára azonnal kifizettetvén, az intézet terhére eső becsukottségekkel együtt 19,262 ft 10 krig terhelteik a társulat pénztárát.

Ha a elővizgyázat az elet minden körülményei közt szükséges, annál szükségesebb az egy ilynemu vállalatnál, mely sokkal inkább függvén a véletlentől, mint minden más vállalat, az utóbbi gyakran meg szokta hiszitni. Ily elővizgyázati lépés volt az, mely a 1857-dik évről díjmarasztványi s hozatott át, mely ha szükség lenne dá, eltólamszati, ha pedig nem, a következő helfeztesek upasztásaul, osztalok gyanánt használtatnak fel. Az előbbi évben azonban, hogy a jégkármentesi ág I. szakaszában (kalászos gabona és tengeri) ámbár e folyó évre, a tartalékon kivül, 7648 ft 23 kr hozatott át, mégis 6341 frtot lehet osztatni ala bb szakaszai, melyek a 3 szakaszt multi évi díjfizetésik 20% %-ig, a 6 évesek pedig 32% %-ig részesednek. Másélól a II. szakasz (szőlő, dohány stb.) az áthozott készleten s folyó bevételein kivül, a tartalékokéz szükséges tőzöttek. Minthogy azonban a tartalékötöe tetemes gyarapodást nyert, ezen szakaszt oly mérvben segedmezhette, miként képesse ion az évre 2000 frt díjmarasztványt áthozhatni. Maga a tartalékötöe pedig, a nyujtott segedelem daczára, 4806 frt 16 krról 6579 ft 12 kra növekedett.

Vállalatunknak második, a tűzkárbiztositást tárgyaga, a körülmények daczára, tetemesen gyarapodott. Ugy hogy, midőn az 1857-ik évben 4379,180 ft 50 krt vállunk kepesek folmutatni, mind a mellett, hogy a lejártak fölötte sáp, czaft kitett, összegből a multi évre csak 2,363,410 frt jött át, ezen áthozatal év végéig 5,785,903 frt 53 kra növekedett, s igy az azelőtti évi mennyiséget 1,406,723 frt 18 krral szárnyalta fel. Ezen ügyletig osszes bevétele 65,746 ft 44 kra ment, mi az 1857-nél 9136 ft 25 krral tobb.

Tazkraink, melyek közöt a testvér magyarhonbeli szálma-és nádtodeck tulnyomólag szerepelnek, tetemesen voltak s összesen 127 tagot értek. Midőn ezek felcsoe s mizeztt igy kezdés osszesen 41,998 frt 35 krt igényelt, mégis 19,163 frt 54 krt lehetett e folyó évre áthozni, e mellett a gazdaszati-egylet (tahármány stb.) rendes tagjainak a lejárt díjak 33⅓ %-at szabadalmul visszajutatta.

Az épületekheni karok rendkivülöse miatt ezen biztositási ág tartalektökeje ujabb jelet adá czelszerü rendelettésének, midőn azon osztály 1400 frtig szóló szükséglete, mely ezen szenesdven az osztalok ala bocsátott mennyiségből is, magasabban áll, mint a mennyit az ez elején az azelőtti évben.

Mi az intézet fontosabb költségei illeti, a számos kerekedést rosztelesen tekintve nem annyira, mint összesen látszanak tetemesenek. Mindazáltal felosztva az egyes biztositási ágakra, a díjokkel nem tobb, mint 22½ %-al terhelt, s igy az 1857-ben szükséges 26% %-nál alább szállva, jóval alantabb állunak, mint a magas kormány által tul nem szárnyalhatonak rendelt fokozat.

Kisérisnk meg már az eddig mondottakat összeb vonva, s lassuk azon értekösszeget, mely e társulatnak kölesonos oltalma alatt alott, valamint a fedezési erőt, melyet elvallalt kötelezettségei irányában kifejthetett.

A biztositási mindkét ágban

bani értékösszeg	6,634,934 ft 50 kr.
Melyből az év végével	3,678,321 „ 58 „
erőknek biztositási tartalmejáran alott 1859-dik évre.	2,956,608 ft — kr.

Azon biztositott értékösszeg fedezésére osszes bevétel:

a jégkármentesi ágban	37,125 ft 16 kr.
a tűz „ „	65,746 „ 44 „
	102,872 „ — „

melyhez még hozzáadva az ugyanezen díjoltási kötelezettségeihen rejlő jótallási alapot, mely itt a részvénytőkét helyettesiti.

Jégkármentesi ágban	63,964 frt — kr
Tűz „	343,204 frt — kr
Összesen	407,168 frt — kr

Tett a társulat pénzeveje 510,040 frt — krt, mely pénzerő az előbbi évi 408,971 frthoz kepest 101,069 forintal gyarapodott s osszesen 10,416 tagjára állat volt képviselve.

E szerint jégkárt ugy szólván meg nem éte el a jelenkor igényeinek hizelgő mitkoli szemfényvesztő magasságát, de ha tekintjuk, miként az a biztositott értékösszegnek 13-ma részét kepezi, s mennyi ideig tolonk elvitatni bani, vagy egy oly hatalmas biztositási kepes szegik benne, minőt hason feladatu vallatoknál csak egy ily szerkezetü társulat tudnak kepesek elgyumisnak kiszolgálni s ugy mint a biztositási erőnek gyarapodásaval karöfok, fokozatosan növekedik.

Ha visszagondoluuk azon nehézségekre, melyek ujabb időben társulatunkban gördittetnek, midőn hol egy más fürsellaba oválasról alajtatan hirtergjenes, hol a közönségnek társulatunktól eldegenülésére sámatott ugy nem kiseretlek intézetünk, mint inkább ugyanezen kiseretlek intézetünk, mint inkább ugyanezen kiseretlek intézetünk, mint inkább ugyanezen

dalok élénkek; szép erős hangja alig fér a falak közöttj; a közönség zajos éljenben tört ki, hámorszor tapsolta ki, s akarta ismételtetni, azonban Ellinger úr mindannyiszor nem magyar szóvégű dalban akkal lépett elő, mi a lehetőséget megkedtetésen lehangolta. Bokor s Gerecs arak az „Ilike"-hől éneklett párdallal igen mulattatták a közönséget, s hogy semmi se hiányozzék, L. k. a. zongorázott a Máfoly úr hegedűjén.

— (Gyászkérelem.) Moos István Marosvásárhely egykori birs ügyvéd, f. hó 17-kén, 76 éves korában jobb létre szenderult. Egyelőn árvája számos résztvevő kíséretében f. hó 19-kén kísérte örök nyugalomra a jeles férfi halt tetemeit, ki az ottani ref. főiskolának tett jelentékeny pénzajándyával dícső emléket emelt magának. — Egyszersuk márcz. hó 3-kán jobb létre szenderült szülőfalvai Pataki Károly a régi Kükellő vármegye egyik közszeretetű férfia, ki 25 évig viselte egykor e megye pénztárnoki hivatalát. — Béke poraikra.

— („M.-vásárhely fürdők") czím alatt; vállalatot jelez sérkezője Mentovich folytatni fogja, s már az ujabb folyam első füzetét sajtó alá adta.

— Tobb lap azon állítást fejezvén ki, hogy az uj hadseregkiegészítési törvény s az ehez melléklett hivalalos utasitás oly határozatokat tartalmazna, melyek hatásikban egyjelentésben lennének a külföldi tanítszerlek s nemtetgyetemet a austriai tanulók részéről iategatásnak megtiltásával, mi a magyarhoni s erdélyi protestáns felekezetekre érzékenyen hatna: a „B. H." a „W. Z." nyomán e czikket alapulnának nyilvánítja, s ugyancsak a törvény s utasitás illető pontjaiból kimutatja, hogy külföldi egyetemekről tanuló birodalombeli ifjak mint „papi jelöltek", épp azon feltételek mellett nyerik meg a katonakötelezettség alóli felmentést, melyek a belföldon hittant tanulokra nézve is ki vannak szabva.

— Tegyen „lelkes hölgyek, kik az ahanmán egy évi alatt felrusszanó legjobb s legszebb értekezésre 78 db arányat tiztek ki, következők: Czékus Mártonné, Gyurky-Vay Erzsébet grófnő, Kallai Blaskovics Amália, Kovacs-Nédecz Mária, Balogh Melanie, Bohus-Szögyéni Antonia, gróf Szécsen Ilona, Wass-Gyulai grófnő, Kun-Gyulai grófnő, Festetics-Almási grófnő, Nádasdi Lászlóné szül. Forray grófnő, gróf Traunné, gróf Bánffné, gróf Andrássi Gyuláné, gr. Andrássi Mária, Kolozsváry Ilonka, Szőcs Ferenczné, Thanyi Hédike Borbára, Matkovics Ilidéy Anna, Kóczán Józsefné szül. Puky Francziska, Bárczai-Lónyai Piroska, Karácsonyi-Kis Franciska, Nyáry Albertné szül. Szécsen Antónia, Gerlóczey Vinczené szül. Szinkovassky Kornélia, Plachy-Rutkay Mari, gr. Vay-Benyiczky Sarolta.

— (Lombard-Velencze közigazgatása.) A „P. Ll." f. évi márczius 15-ki esti lapja „Oest. Zig" után többek közt közli, hogy „Lombard-Velencze(ben a Mária Therézia által levitt közigazgatásban a fő tanácsban ma is él. Maga kormányoza magát, sőt a községek egy részes pappait is maga választja. Az általános osztriai törvények oli is érvényesek; de a nemetiszet s az osszegi büntörvénykezés soha se érintetett. Az oktatás és kormányzásban a lakosok nyelve és szokásaira nemcsak hogy a legnagyobb figyelem fordittatott, hanem a kormányzas mindig csaknem kizárólagosan olasz kezekben volt s az osztriai nemetnek csak segitő szerepe jutott. A nemetnek a tanácsban a „Oest. Z." a következőket hozza fel: Lombárd-Velencében az összes hivatalnokok szám 7273; közülük 554-nek vagy 7½%-nek van nemet neve. E számból Lombardiára 3330 hivatalnok esik, köztük 343 német nevű; Velencze környékére 3943, köztük 211 német. Az országos főhatóságokat ha tekintjük, Velencében nemet eredetű a helytartósági a helytartó, helyettes elnök, egy tanácsos s egy helyettes titoknok; az országos főtörvényszéknél s az elnök s hat tanácsos; a pénzügyigazgatóságnál: az igazgató s egy tanácsos; a pénzügyőrségnél: az igazgató s ugyan ő a helytartósági a helytartósági német a helytartó, a helyettes elnök, három titoknok s egy helyettes titoknok; egy német származási tanácsos sincs. Az országos főtörvényszéknél csak két tanácsos s főállamügyész német. A pénzügyigazgatóságnál csupán egy tanácsos, a pénzügyőrségnél pedig egy nemet sincs alkalmazva. Ebből látszik, hogy a nemetszet osztriai is igen kevés nemet van hivatalban, és az olasz nyelvet s formát hosszas ottartózkodás s szolgálat után az a kevés is tökéletesen bírja. Ha ellenben a kozgonyt s a birodalom egyes vidékein alkalmazott olaszok nagy számát megfontoljuk — folytatja az „O. Z." — meg kell vallanunk, hogy az olaszok az Austriavalyi összekötettés alatt csak helytelenszet nyertek volna, magokat kitüntetni s fontos helyeket foglalni el."

Külföld.

Franczia ország. — A harczi harsonák miatt alig hallható más a béke-fuvolya, mely hangját, habár gyengén is, még mindig hallatja. Egy belga lap szerint a helyzet megnyugtatását congressustól várják, mely alkalmasint Londonban lógna összesülni, s hol Piemont nem lenne kényszelve, hacsak Franczia ország az ellenkezőt egész erőllyel nem kivánna. Egy más tudósitás szerint, a franczia császári kormány részéről Turinba diplomatiai utasitás ment volna, hogy a szárd király rendkivüli nagy hevét csillapitanda. Ez utóbbi, mint a congressus iránti közlemény is azonban nánnyivel inkább megerősitésre vár, mivel az „Indép." éllal kiállott egyik hirszerint Austria a congressustelnem fogadta; a másik szerint pedig a szerződéseknek csupán átnézésébe (examen), nem pedig felülvizsgálásába (revisio) egyezett bele.

A „P. Ll." bécsi levelezője szerint Austria kinyilatkoztatta, miszerint soha nem egyezend bele, hogy az olasz-osztrák különszerződések, valamint átalán az „olasz kérdés" fölött congressus vagy conferentia határozzon, mert erre nézve csak azon államok itélhet kétoldalu, melyekkel Austria azon szerződéseket kötötte. Ha ezek azt nyilvánität, hogy folségi jogait a szerződésekben egyes szavai vagy van szoritva, Austria hajlandó azokat ezen kormányok ohajtása szerinti módositásra. Hanem ez oly ugy, mely csupán a szerződő feleket illeti.

— A „Moniteur" 15-ki czikke, mit multkor rövid távirati kivonatban közlének, a németországi franczia-ellenes demonstratiók ellen van intézve, s nyilván oly czélból irva, hogy Németország érdeke Austrióstól külön valaszlassék, s ez utóbbi mint a béke egyetlen akadálya ugy állitassék elő. Franczia ország visszautasitja azon vádat, mintha nagyrávágyó czélzatokat táplálna, azonban nem akar lemondani azon szerepről, melynél fogva ő az egyedüli nagy nemzetbez illik, az egész világon a civilisatiót és a nemzeti hatalmat kell elősegitenie. A „Moniteur" végül megdicséri Porosszországot, mely pártatlanul, ovatosan viseli magát, mi által csak a békének használ. sat.

Közelebbről feltünt a „Siècle"-nek egy czikke, mely a bonne uraligo igen hatarozol hang czital elárulja, hogy a lapnak alapos oka van magát felhatalmazottnak tartani arra, hogy ugy beszéljen. Havin ur szemére veti nem csak a felhivatalos lapoknak, hanem Franczia ország külföldon levő diplomatiai képviselőinek, sőt magának a „Moniteur"-nek is, hogy egyik sem tudta sem felfogni, sem támogatni a császár nézeteit. A „Moniteur" márcz. 5-ki czikkét idöllennek nevezi. Nagy élénkséggel kel ki azok ellen, kik az 1815-ki szerződések tiszteletére támaszkodó békét minden áron pártolják; s különösnek találja, hogy e szerződésekre oly urakodók egye kegyeletlel hivatkozhatnak, a kik I. Napoleon utódánál meghatalmazott képviselőket tartanak. Végre a bécsi congressus munkájának átvizsgálása mellett nyilatkozik Olaszország teljes függetlenségre alapján.

Az „All. Ztg." szerint Franczia ország tengeri készületei a legnagyobb mérvben folynak. A marseillei, touloni és lyoni kaionai körökben már is igen élénken vitatkoznak a lendő hadviselet tervéről. Az a nézet kapott tulsulya, hogy Franczia ország három oldalról fog egyszerre megtámadtatni, azon pontokon, melyek szerint Olaszország teljes függetlenségre alapján.

Az „All. Ztg." szerint Franczia ország tengeri készületei a legnagyobb mérvben folynak. A marseillei, touloni és lyoni kaionai körökben már is igen élénken vitatkoznak a lendő hadviselet tervéről. Az a nézet kapott tulsulya, hogy Franczia ország három oldalról fog egyszerre megtámadtatni, azon pontokon, melyek szerint Olaszország teljes függetlenségre alapján.

Az „All. Ztg." szerint Franczia ország tengeri készületei a legnagyobb mérvben folynak. A marseillei, touloni és lyoni kaionai körökben már is igen élénken vitatkoznak a lendő hadviselet tervéről. Az a nézet kapott tulsulya, hogy Franczia ország three oldalról fog egyszerre megtámadtatni, azon pontokon, melyek szerint Olaszország teljes függetlenségre alapján.

Párisból érvül értesitnek, hogy a franczia hadugyminisztérium számára folyást vásárolják a lovakat. Az illetők 20,000 lóról beszélnek azon 4000 helyett, a menynyit a „Moniteur" bemondott. Ezek közül 12,000 alliltólag a tuzérségnek, 8000 pedig a lovassságnak volna szánva.

A toulonai arsenalok igazgatója tavirat által Párisba van hiva. Marseilleben parancs érkezett, hogy a hadjárat megkezdéséhez kellető minden eszközöket tüstent kiljöneek Rómába. Több algiri ezred rendeletet kapott, hogy legyen készen az Afrikából egyenest Civitavecchiba leendő átmenetelre.

A „D. All. Ztg."-nak mint hitelest irják: „Nem rég egy ünnepély alkalmával egy haditisztekből álló kör versenyenzi látszott egymással a gyülött szerződések elleni buzdódkodáson. A császár hallá a heves nyilatkozatokat s hozzájok menve egész csendesen mondá: „Csak lassan urim, az 1815-ki szerződések oly étek, mit hidegen kell elkölteni."

Anglia. — A bécsi kabinet a londoniboz multkor hó 25-dikén, tehát két nappal Cowley megérkezése előtt, egy jegyzéket küldött, s ez által mintegy előre tudná az álláspontot, melyet elfogl. latni, az engedélyeket, melyeket a béke kedvéért hozhat, s azon a szerződésekben stipulált jogokat, mikről lemondani nem fog. Ez által, mint a „Presse" mondja, kikerüllte, hogy a mit önként nyujtani kész, ne rovassék a Cowley küldetésének hatására. Egészben véve ugy latszik, folytatja a „Presse", hogy Austria politikája Cowley távozása után az maradt, a mi februrár 25-kén volt. S ha a lapok az ausztriai harczias hangja miatt csodálkoznak, s Cowley küldetése teljes sikerőről beszélnek, az egyelet a helyzetek félreértésénél nem bizonyit.

A febr. 25-ki jegyzék lényegesebb pontjai következők: „Képtelenség Ausztriának szemére hányni a bizodalmat, melyet iránta az olasz kormányok azzal tanusitottak, hogy velo szerződésre léptek. A kölcsönös vételemen végett kötött egyezkedésel, mihelyt egy harmadik jogát nem sértik, a nemzetközi jogal ószhangzásban vannak. Csak oly kormányra nézve lehetnek alkalmatlanok, mely hivatlanul veti fel magát Olaszország szóvivőjévé. Mit Cavour gróf a rendelteneségnek megengedi, azt elvitatja a kormányoktól, s azen sajátszerű elvet akkor hirdeti, midőn azzal kérkedik, hogy mily szamos hatalom segélyére számithat. — Az évi kedvezőtlen helyzet tart a hadi zajgás. A mozgalom fékezésére irányzott rendszabályok Cavour gróf által elősegeses cselekvényekül mutattatnak fel. — Szerinte az anconai és bolognai helyőrség megerősittetett. — Ez valóban. Ausztria nem, csak Anglia teheti azt, hogy Piemont kihivó politikájával felhagyjon. Ez után a sürgöny a lakosság sérelmére tér át. Ausztria nem oka Olaszország története szerencsétlenebb napjainak. Ausztria minden okos előhaladást támogatott s ha rendszabályainak nem volt kivánt eredménye, ezen nem a kormány felelős. Piemontnak feltétlenségig menő szabadsága alkalmatlan volt ugyan a szomszéd államokra, de Ausztria elismeri, hogy a piemonti belügyek felett csak Piemont hozhat itélet. — Az egyházi államok kiüritése a megszálló csapatok csökkentése által lön elősékeszitve. Most egyezkedések vannak folyamatban a csapatok teljes kivonulására. Ausztria és Franczia ország a papa védelmezése által a rend ügyének roppant szolgálatot tetek.

A szent atya függellen világi uralkodalénjeges feltétele lelki hatalmának. Mégis Ausztria szerencsének érezné magát, ha segeit az egyházi államból kivonhatná. Itt is az elégültelenség fóokai az idegen forradalmi elemek. Csak akkor lehet reformok által kedvező eredményekhez jutni, ha Piemont ingatásának fórtésai bedugatnak. — Nagymélységű felhivom, szól a jegyzékvégén Buol gróf, hogy ezen nézeteket a brit kabinet magas figyelme elé terjessze. Mi áthatva azon roppant felelősségtől, mely a békebontóra háramlik, nagy sulyt feltettünk arra, hogy Nagybritannia békés érzelmeink felöltteljesen megegyözödjék. Austriának Piemont ellen semmi ellenséges terve nincs. Igazságos sérelmei ellenére is minden megtámadó ténytől tartózkodni fog minddaig, míg a szárd kormány Ausztria és szövetségesei területének sértheztiségét tiszteli fogja. A császár, mint e felől ezed Malesbury lordot biztosithatja, a kardot csak ovatosan hagyhatja ki. A mereskultek közt S pap van, közük egy püspök; mindnyájan szép, deli termetü férfiak. Poërio és társai, újabb részletes tudósitások szerint brit partra szálltak, leborulának s a földet megcsókolák. Maga Poërio Szárdiniába készül s legtöbb társa követi. A „Times" ohajtja, hogy a menekültnápolyiak Londonban fényesen fogadtassanak; ezzel, ugymond, az angol nép nem csak őket, de magát is megtisztelji.

Olaszország. — A kölni lap szerint a Franczia ország tartózkodó azon szárd polgárok, kik a második jutalékhos és a tartalékhoz tartoznak, a pirisi követségujján azon utasitást kapták, hogy térjenek vissza s lépjenek be a hadseregbe.

A „Patrie"-nak irják Turinból, hogy ezen városból az egész helyőrség a Ticino felé vette utját. Garibaldi tbk osztálytabornókká neveztetett ki s három uj zászóaljat vezényleni, melyek Cuneoban alakittatnak. A piemonti hazafiság mévkeszik. Ala-Ponzoni marquis saját költségén egy siktázérsegi üteget állitott, hogy azt a szárd kormánynak ajándékozza. A kalb. pártnál fogva állott be. Ezen párt közlöny az „Armonia" a háborúrain ellenszenv dacára arra szólitja fel a Cavour-miniszteriumot, hogy a hadikészületeket és a katonai előintézkedéseket nagyobb buzgalommal tegye.

Turini lapok ujolag jelentik, hogy a kormány székhelye meglehet, Genuába tétetik át. A kormány a Mont-Cenis utelügyelőinek megparancsolta, hogy az utat a hótól lehetőleg megtisztiták. Az „Unione" és „Cittadino" azt állitják, hogy a kormány a hótól sürgősségi határozatot hozand, melynélfogva a kormánynak, a rendkivüli helyzet tekintetéből, korlátlan teljhatalom engedtetnek.

A mit a szárd és franczia kormány közöttt létrejött egyezségről beszélnek, egy hadseregnek vasuton történendő szállitására nézve Savoyából Turinba, arra szoritkozik csupán, hogy az igazgatóságok szóbeli kérdés intézteteit arra nézve, hogy mennyi csapatot és mennyi idő alatt szállithatni ezen vonaton; a felelet az volt, hogy 48 óra alatt mintegy 50,000 embert lehet szállitani.

A „Nord"-nak irják, hogy a szárdinai hadseregnél, a politikai menekültelket is odaszámitva, március végéig 120,000 ember lesz fegyverben.

Nápolyból jövő tudositások szerint az ottani arsenálokban, legnagyobb tevékenység uralkodik; ujabb 18,000 fönyi ujonczozás van megrendelve, kiknek majus végéig fegyverben kellend állaniok. E szerint egy év óta, 36,000 ember allittatott ki.— Az Abruzzokban ujolag földrengések voltak; a Vezuv több helyen lávát hány ki.

A svájczi szövetségi tanácz a római udvarhos egy jegyzéket intézett, melyben

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Közoktatási Egyesület Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

svájciaknak a pápai kormány katonai szolgálatába fogadása ellen tiltakozik.

— Mazzini nem ugyan Párisban, de Svájcznak Tessin cantonjában egy ideig tartózkodott. A svájczi, s különösen a genfi hatóságok a legszigorubb parancsokat adták ki, hogy ha közre lehet kerítni, fogják el. Ez utóbbi kis hija hogy nem sikerült. Vadt cantonban, noha Mazzininak kétfele utlevel van. Ezuttal csupán egy csendőrügyelet szége folytán menekültmeg, a ki az utlevelet a neki adott leirással hasonlitgatta egybe.

— **Németország.** — A porosz kabinet kétsége, ingadozó magatartását miként magyarázhatjuk Bécsben, az „Ost. Ztg.“ vezércikkéből látható: az illető jap igy szól: „Nincs igazatok, kialjék neknik eszakrol, mert nem akarjátok a szerzódéseket megváltoztani, a az olasz ügyeket congressus alá vetni. De hát kinek van joga hozzánk ily követeléseket tenni? Megszüntünk talán souverain allam lenni, vagy a franczia orszag jelen uralkodó jogokat szerzett magának Európában parancsolhatni, mire sem a hoburbonok, sem a juliusi király vagy a kortársaság még álmokban sem gondoltak.

A congressusok lépveszszeje az, a mihez szemenek minden europai allamok önallóságát ragasztani, hogy aztán egyszerre félrevethessék, s mi lennénk-e az elsók, kik legyek módjára a léphez ragadjunk? Ma olaszhoni szerzódéseink azok a melyek nem tetszenek holnap a körök s holnapban a német szerzódések lesznek, a mikrol le kell mondaink, csupán, mert Párisban mondják: car tel est notre plaisir, és e hon phisirt a polgárisodás és az igazság érdek gyanánt allitják fel. Alljanak körénk a mi szövetségeseink vagy alljunk magunkra, jogunk erösse tesz bennünket.“ — A bécsi lapot ily hangra buzdithatná azis, mit a „Tem. Ztg.“-nak Bécsből irnak: Egy tanácskozatban, melyet a császár Bach, Bach és Bruck miniszterekkel tartott, O Felsége egész örömmel hallá a belügyminiszer szájból, miszerint az egész birodalomban uralnak hangulat rendkivüli kedvezö egy ö hádburcz nézve, mely Ausztria becsületeért sziksége lenne.

Ujabbak. — London, márcz. 19. Az alsóházi ülésben Roebuck a miniszteri reformbill visszavételét kivánja, nemkülönben a Russell-féle javaslatokét is, hozzátéven, hogy Palmerston fele miniszterium a világhöcét veszedjezlethetné. Russell fentartja javaslatait; a „Times“ miniszterválságot helyez kilátásba a „M. Post“ Palmerston lord békeszeretetét emeli ki; a „Herald“ szerint a kormány marad a Russell-féle javaslatok elfogadása esetére is.

— Cowley lord 16-án lón fogadva Napoleon császártól, miután előbb Malmesbury lordlal Londonban tanácskozott volna. A lordot Párisba léptekor sok minden fele békehir zsongla körül, melyek közt az első szerepet azon hir játszá, hogy Ausztria egy Londonban tartandó congressuba beleegyezett, a melyen Franczia orszag a nem harszias kedvü Persigny által lenne képviselve. Nagy idejе is van ennek a congressusnak, mert a „Patrie“ szerint az ügyuk minden percben maguktól is elsöléthetnek. Minden telö mód nap fenyegetöbbé tesni a veszélyt. A diplomatáknak nem kell feledniök, hogy ök lóporos hordó fölött alkudznak.

A bécsi legföbb kormánykörökben, mint a „Hamb. B. H.“ onnan levelezője jelenti, nagyon aggódnak a miatt, hogy Parma vagy Modenában gerjesztendö forradalmi mozgalmak folytán nagyhirteleu kitör a háboru, mi a most folyamatban levö alkudozásokat véletlen megakaszthatná. Az azon hegséghen kitörendö zendulés lejtsásra Ausztria szerzódéseai által kötelezteinék. Azonban Szardinia ebben hihetöleg ohajtott alkalmat találna arra, hogy Francziaorszaggal szemközt osztrák megtámadási konstatáljon s az ezen esetre Napoleon császártól igért segélyt igénybe vegye, s ily eset mi könnyen elöforduthat az olaszok szornyü türhetlensége miatt, miről az „Ind. b.“ legujabb tudósitásai némieket felhoznak.

„A nemzeti párt mindenütt szervezmagát; még a nápolyi királyságban is minden osztálybeli férfink hagyják oda palotáikat s lunyhókat, hogy Turinba menvén a harczban résztvegyenek; Piemontban eggott tisztek kozlegényokal lépnek a seregbe. Az egy házi a liam is forrong, stb.

A „P. L.“ bécsi levele szerint f. hó 14-ikán az ottani bürzet nem kis zavarba hozta volt nehány távirdai hir, hogy a „Moniteur“ tiz tábornok s több ezredes kinevezteteset jelentö, hogy az evolutionalis bajoraj Toulont f. hó 15-ikén elhagyá a nyilt tengereni hadgyakorlatok eszközlése végett, s hogy Klapka Szárdiníába megérkezett stb.

Párisban határozatban állitják, hogy az angol kormány a Kuza-féle lettö-vállvaszás megsemmisitésének ellene fog nyilatkozni.

Páris, márcz. 18 Békés hirek szárnyalnak, névszerint a legközelebb várandó congressus tárgyában is.

Páris, márcz. 19. A békés hirek folyvást tartanak.

Sajtóhiba. Köszöbbik 23. sz. lapunkban az Ujabbak 3. hasáb. 21. sor: ujjé megerösödésére helyett megszünésére hely. olv. „hajthatatlanokkal megszünésére“.

Bécsi tőzsde	Márcz. 22.	Márcz. 21.
Nemzeti kölcsön 100 pénzben	78.40.	77.
Metalliques 5 perc. „	75.20.	75.60.
Üzletei papir, magyar. „	73.35.	72.20.
„ „ erdélyi „	72.—	69.25.
Tiszai vasuti „	—	—
Cs. k. t. sulyu arany darabja	5.5.	5.10.
Korona „ „ „	14.60.	14.20.

T. és Felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

Urbérkárpótlási tőke utalványozás.

A m. vásárhelyi cs kir. megyei törv. ujtán gr. Bethlen Kornélyné br. b. Sipiszcz Józsefnének sz.-szitványi bir. u. 6841 ft 27 kr tőke, 1704 ft 21⅔ kr h. hátr., — Csák Gábor örökösei nek sz. nádosi czikmántori, heturi bir. u. 1795 ft 47⅔ kr tőke, 337 ft ⅔ kr h. hátr., — Kőnczei Károly és Antalnak zágoni, k.-szolósi birt. u. 220 ft 52 kr tőke, 39 ft 28⅔ kr h. hátr., — Zudor Eleknek bordi b. u. 178 ft 23⅔ kr tőke, 43 ft 24 kr h. hátr., — Nyárádi Sámuelné Thurí Evának bodormányi birt. u. 12 ft 48⅔ kr tőke, 45 ft 8⅔ kr h. hátr. utalv. A követ. beadt áprili 10-ig. Tárgy, nap jun. 16 d. e. 9 órakor.

A zilahi cs. k. megyei törv. ujtán Borbély Julianna Verebési Lászlónénak k.-nyiresi bir. u. 302 ft 17⅔ kr tőke, 81 ft 12 kr kam hátr. Illyés Krisztina özv. Mersics Simonnénak k.-ilebrecseni b. u. 245 ft 21⅔ kr tőke, 128 ft 48⅔ kr h. hátr., — Teleki Karolina Koleza Józsefnének fürmenyei birt. u. 51 ft 40 kr tőke, 27 ft 7⅔ kr h. hátr., — Deákl Lajos és Verocsi Zsigmondnak vatelebi b. u. 47 ft 34 kr tőke, 16 ft 26⅔ kr h. hátr. utalv. A köv. bead. ápr. 17-ig. Tárgy. nap jun. 17 d. e. 9 órakor.

A dézsi cs. k. megyei törv. ujtán ifj. Dadai Istvánnak dobrocsnai, dragyini b. ut. 571 ft 15⅔ kr tőke, 142 ft 49⅔ kr h. hátr., — Felenyi Jánosnak cs.-hagymási, cs. györgyallyi, gugak, k.-dobokai, kapioni, alsó és felsőcsaholi, beczkó b. u. 9189 ft 9 kr tőke, 2294 ft 16⅔ kr h. hátr., — gr. Bánfi Miklósnak bödöfi, cs.-mezei, o.-mezei, semesnyel b. ut. 12048 ft 5⅔ kr tőke, 3610 ft 57 kr h. hátr., — Derzsi Istvánnak kozárvári b. u. 1963 ft 8⅔ kr tőke, 491 ft 17⅔ kr h. hátr., — gr. Bánfi Miklósné sirpisztor, bödöfi b. u. 4364 ft 8 kr tőke, 214 ft 25 kr k. hátr., — Nemes Matalon özv. Ketegh Gáborné k. keresztúri, sz.-bredai birt. u. 760 ft 51 kr tőke, 142 ft 6 kr h. hátr., — Sibai Sándornak gyertyánosi, mályuni b. u. 9254 ft 4 kr tőke, 2013 ft 4⅔ kr kam. hátr., — Biró Józsafa özv. Kabó Simonné lepsinszeci, szilai b. u. 4413 ft 35⅔ kr tőke, 1 03 ft 24⅔ kr h. hátr., — Sikó Miklósnak drágyini b. u 664 ft 30 kr tőke, 166 ft 7⅔ kr h. hátr. utalv. A köv. bead. ápr. 22-ig. Tárgy, nap jun. 22. d. e. 9 órakor.

A dézsi cs. kir. megyei törv. ujtán Makai Eszter b. gemenczi Jánosnak csepteki bir. után 995 ft 34⅔ kr tőke, 266 ft 14 kr h. hátr., — Viski Péter örökösének magurai, galgói b. u. 1466 ft 33⅔ kr tőke, 712 ft 20 kr k. hátr. utalv. A köv. bead. áprili. 30-ig. Tárgy nap jun. 30-d. e. 9 órakor.

A kolozsvári cs. kir. megyei törv. ujtán i) Ágh Teréz özv. Belényesi Péternének septéri b. u. 235 ft 91⅔ kr tőke, 106 ft 8⅔ kr k. hátr. — 2) Szentkereszti Karolinának gyulai, n.-kereszturi, volcsi, szmirtoni, macskási, kalocsai, kocskehati birt. ut. 16925 ft 21⅔ kr tőke, 4472 ft 22⅔ kr k. hátr. — Szilvási Miklósnak öpiai, tötfalvi b. ut 3145 ft 3⅔ kr tőke, 632 ft 35⅔ kr k. hátr., — gr. Rhédi Jánosnak veresgyházi, kétolyi b. u 2386 ft 23 kr tőke, 373 ft 4 48⅔ kr kam. hátr., — Szilvási Miklósnak hadrévi, keczei, n.-noklosi, runki b. ut. 10106 ft 6 kr tőke, 2156 ft 17⅔ kr k. hátr. dito szurdui, p.-egresi b. u. 2 83 ft 34⅔ kr tőke, 154 ft 52⅔ kr k. hátralék utalv. A köv.ett. bead. áprili 30-ig Tárgy nap jun. 1-nek jul. 8-ka, a 2-nek jul. 9-ke d. e. 9 órakor.

A kolozsvári cs. kir. megyei törv. ujtán i) Györi Lázárnak csomafáji, badoki b. u. 433 ft 45 kr tőke, 167 ft 9⅔ kr k. hátr., — 2) Szemes Anna s nejének Bécsi Józsefnak szomorfoki, m.-mac kási, o.-kőblösi b. u. 3056 ft 42⅔ kr tőke, 717 ft 57⅔ kr k. hátr. — 3) Györi Lázárnak meredygyö b. u. 3013 ft 56⅔ kr tőke, 710 ft 52⅔ kr k. hátr. — 2) gr Teleki Mihálynak, sz.-szipléti, m. dombi, k.-tópai, m.-szipali, m.-sárdi, magyarókereki, m.-szombattelki b. u. 43256 ft 257⅔ kr tőke, 9479 ft 57⅔ kr k. hátr. — 3) Eperjesi András özvegye Szilágyi Katalin örökösének veresmarti b. u. 1002 ft 53⅔ kr tőke, 385 ft 38⅔ kr k. hátr. utalv. A köv. bead. ápr. 30-ig. Tárgy nap. a 1. 3. 4-nek jul. 13-ka, a 2. és 5-nek jul. 15-ke d. e. 9 órakor.

HIVATALOS HIRDETÉS.

(645) **981. sz. 1859.** (5—6)

Hirdetés.

A magas cs. k. Helytartóság folyó évi febr. 9 dikén, 1789 sz. alatt kelt kibocsátványa által megengedi, hogy az 1859. April 24-kére s úgy a szent husvéthunepe eső tordai országos vasár 1859 April 30-ára áttetöjtek.

Következőleg a tulajdonképpeni vásárnapot addigi szokás szerint megelőző baromvásár f. évi april 26. 27. 28 és 29-kén fog megtartatni.

Torda, márczius 1-én 1859.

A cs. kir. kerületi hivatalból.

MAGAN HIRDETESEK.

(640) (1—4)

Fris **LUCERNA** mag, **LÖHERE** Stajer Klee. **BUKONY**, Muhar, burgundi répa, tarló répa, ákácza és mindenféle fris vetemény magvak Kapható Kolozsvárt KOZÁK EDUARD füszerkereskedésében.

(718) (3—3)

Gróf MIKÓ IMRE ur ő nagyméltósága Kolozsvár és Torda közötti orszag-utban fekvő, ugynevezett Sárga fogadóban s p-szent-miklósi korcsmárban joga, tovabba a bányabikki bércz Radák Istvánné ő ngyával közös kőcsomártási joga, fel egyöd házzal e folyó 1859-ik év április 3-án helyt Bányabükkben tartandó nyilvános árverés utján idei szent-György napjától kezdve három egymás utáni évekre bérbe fogadni sóatai. — A hasznoberi feltételek a bányabükki jószágiszkségnél, s Kolozsvárt, a tulajdonos gróf ur ő excja b. közép-uczai házánál Kaló utczai addig is megtekinthetők.

(652) (1—3)

A maros-ludasi járásban, Alsó-Detrehenben egy terjedelmes birtok, udvarral és minden szükséges gazdasági épületekkel ellátva, a közelebbi Szép Gyöngy napktól kezdve hasznoberhe kiadó. Azok, kik ezen birtokot kibérleni szándékoznak, jelentsék magokat Kolozsvárt Olosz Károlynál, b.-magyar-uczában, 412. sz. alatt.

(653) (1—3)

M.-Ludason, a gr. Bánfi Béla önga pinczéjében van 5—600 veder bükkösi és czeli borlado. A vásárolni kivánók ertekezhetnek helyben tulajdonos Nyergesi Ferenczné.

(651) (2—3)

Eladó vagy zálogba adandó kert Kerestetik.

Egy örök áron eladandó gyümölcsös vagy veteméjes kert kerestetik, melynek illő ára 400 ezüst forintot feljül nem halad; mely zálogképen is lekötheténdő lehet — a fennirt összegért — ha törvényes kamatját behajtaodó lesz, oly feltét mellett, hogy kamatjáért a jószág a kölcsönznek a visszafizetés idejéig használtatna adosszál. Ellenye van a jószágnak, be nincs távol a vérostól és be van kerítve. Bővebb utasitást ad Stein J. könyvkereskedése Kolozsvárt.

(641) (5—6)

Éppen most jelent meg **Stein János** bizományában, a altalá minden hites könyvárusnál kapható

DÓZSA D. VERSEI.

ELSŐ KÖTET.

(Az iró tulajdonja)

Az összesen szabhusz kötelemenyt magában foglaló, a **250** lapra terjedő köt let bolitára 1 ft 25 krajczár p. penzben.

(az az három váltó forint)

(649) (2—2)

Ló-eladás.

Marosvásárhelytt az „Arany korona“ czimü vendéglőben egy falusi gazdának igen jóféle, a gróf Bánfi Dénes iskolájában született harom mag-kancsája, és ezen kancsálól születtek két éves kancza-csikók és egy éves mén-csikó April 12-kén eladandók lesznek. Addig is tudomást vehetni a fennirt vendéglőben.

(650) (2—3)

Eladó ház.

Kandia-utczában a 211-dik szám alatt lévő telek, szabad kézből örök áron eladó. Értekezhetni írásva a tulajdonossal, b. Torda-utczában 11-dik sz. házná, könyvkötő Hancz Györgynél.

(560) (22—24)

Mell-növény szeletkék.

Koller F. J. gyógyszerész által Pozsonyban.

Kolozsvárt kapható Wolff J. gyógyszertárában.

Egy skatulya ára 20 kr. p. p.

(653)

Fris Szállítmány!!!

Császz. kir. legfelsőbb szabadalommal és a magas porosz kir. orvosügyi ministerium jóváhagyásával.

BORCHARDT

orvostudornak

GYÓGY-FÜSZERES

NÖVÉNY SZAPPANJA

számos növényi, névszerint füszeres és éther-olajos anyagon kivül tartalmaz még ásványos alkatrészeketis, melyek ezen szappan hatályát sajátságosa és jellemzövé teszik. Az mennyiben azok hogy a bőrt puhán és hajlékonyan tartja, s ezáltal annak kigözölgését szabadda teszi, hanem vegy-alkatrészei által felszivolag és változtatólag is hat a bőrre, az alhártyázatra és mirigyes létszerekre, s azokat ujitott tevékenységre ingerli. Dr. BORCHARDT növény-szappanja ennélfogva éppen oly jeles szépitő, mint alkalmas szer az anyirra terhes szépiö. Ezen szappan szépitő és mas hörtisztalanságoknak gyengéd módon és rövid idő alatti eltávolitásra.

A Dr. BORCHARDT-féle Növény-szappan zöld betükkel nyomott fejér s az itt álló bélyeggel ellátott eredeti paketáskában árultatik s Kolozsvárt gyógyszertárában WOLFF J. gyógyszertárában található, és Tordán WOLFF GÁBOR gyógyszerészénél.

Nyomatott az ev.-ref. főtanoda Nyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca